

Rusya'ya Karşı Renkli Devrimler ve Sivil Darbeler (1): Washington Darbe Yapmak için Bir Yöntem Mükemmelleştiriyor

İçeriği Yazan: [F. William ENGDAHL](#) [1] Zaman: Per, 01/07/2010 - 15:15

Yazar Adı: F. William ENGDAHL

"Oy sandığını ve sivil muhalefeti kullanarak demokrasiyi inşa etme işi artık öylesine ustaca uygulanıyor ki, operasyonlarımız başkalarına seçim kazandırmak için başvurulmuş bir modele dönüştü."

(Ian Traynor)

Londra Guardian, 26 Kasım 2004

Vaşington Darbe Yapmak için Bir Yöntem Mükemmelleştiriyor

2000 yılında, eski Yugoslavya'da Sırbistan'ın başkenti Belgrat'ta yeni, garip bir siyasi olgu ortaya çıktı. Görünürde birden bire ortaya çıkan bir olgu gibi gözükse de Birleşik Devletler'in gizli savaş stratejisindeki değişikliklere işaret ediyordu. Yüzeyde, hakikî ve kendiliğinden ortaya çıkan bir **“siyasi hareket”** olarak gözükse de, gerçekte Birleşik Devletler'de on yıllardır çalışılan ve geliştirilen tekniklerin bir ürünüydü. ABD'nin RAND Şirketi askeri stratejistleri, Paris'teki 1968 öğrenci ayaklanmaları gibi başarılı siyasi protesto hareketlerini incelemekteydiler. Bu hareketleri **“sivil toplanma”** olarak nitelendirdiler. Tıpkı arıların kümelenmesi gibi dağınık ama birbirine bağlı... (1)

Belgrat'ta belli başlı bazı örgütler önemli aktörler olarak faaliyet gösteriyordu: Demokrasi için Ulusal Yardım (NED) ve onun iki kolu, Cumhuriyetçi Parti'ye bağlı Ulusal Cumhuriyetçiler Enstitüsü ve Demokratlara bağlı Ulusal Demokratik Enstitü. Her ne kadar bu kuruluşlar özel Sivil Toplum Kuruluşları (STK) olduklarını iddia etseler de, Birleşik Devletler Meclisi ve Dış İşleri Bakanlığı tarafından akçelendiriliyorlardı. Birleşik Devletlerin vergi mükelleflerinden sağlanan milyonlarca dolarla 'silâhlanarak', “şiddet içermeyen değişiklikler” için bölgelere yöneltildiler. (2)

“Washington Post” yazarı Michael Dobbs, Belgrat'ta gerçekleşen şeyin ilk elden tanımlamasını yaptı. Olayların başlangıcı, bir yıldan biraz daha öncesinde, 1999 Ekim'inde kapalı kapılar ardında gerçekleşen bir toplantıya uzanıyordu:

(Belgrat)- Amerikalı kamuoyu araştırmacısı Doug Schoen loş bir biçimde aydınlatılmış konferans odasında, 840 Sırp'ın katıldığı anketin sonuçlarını tepegözle yansıtıyor ve Avrupa'daki Komünist Devrin son iktidarını devirmeye yönelik stratejiler çiziyordu.

*Sırbistan'ın geleneksel aksi muhalefetine aktarılan mesaj basit ve güçlüydü. Dört kaybedilen savaştan, iki önemli sokak ayaklanmasından, 78 günlük NATO bombardımanı ve on yıllık uluslararası yaptırımdan sağ çıkan Slobadan Miloseviç, iyi örgütlenmiş bir seçimin getireceği meydan okumaya karşı **“tamamıyla savunmasızdı.”** Anket sonuçlarının gösterdiği gibi bunun anahtarı, muhalefetin birliğindeydi.*

Schoen'in 1999 Ekim'inde kapalı kapılar ardında, Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de lüks bir otelde verdiği bildirge, bir yıl sonra Miloseviç'i devirecek seçim devrimini işâret ediyordu. Ayrıca, Birleşik Devletlerin yabancı iktidarlara devirmede kullandığı alışılmadık bir yordamdan bahsediyordu: CIA'in, İran ve Guatemala'da devlet başkanlarını indirmek için uyguladığı gizli müdahalelerden ziyade, modern tekniklerle desteklenen seçim kampanyaları.

Her ne kadar, 41 milyon dolarlık, Sırbistan'da demokrasiyi kurma kampanyaları

kamunun gözü önündeyse de, hem burada hem de Birleşik Devletler'de onlarca önemli kişiyle yapılan mülâkatlar, olayın perde arkasının çok daha geniş ve incelikli olduğunu işâret ediyordu.

Doğu Avrupa'nın en büyük demokratik ayaklanması sayılması dışında, Miloseviç'in düşürülmesi tarihin sayfalarına ilk kez anketler ve hedef guruplara yapılan deneylerin kullanıldığı devrim olarak da kazanacaktı. Her ne kadar görünürde, anlık bir sokak ayaklanmasının doğurduğu, 24 Eylül'de gerçekleşen hararetli başkanlık seçimlerinin sonuçlarına katlanmak zorunda kalan Miloseviç'i görüyor olsak da, olayın perde arkasında Sırp göstericileri ve gerisindeki Batılı danışman ve araştırmacıların dikkatle oluşturdukları stratejiler yatıyordu. (3)

Dobbs'un bildirdiğine göre, Amerika Birleşik Devletleri hükümeti Miloseviç'in indirilmesini 41 milyon dolara "satın aldı". Birleşik Devletler Büyükelçisi Miles'in ofisinde yürütülen operasyonda, özel eğitilmiş ajanlar, daha iyi bir dünya **"Amerikan tarzı bir yaşam"** için mücadele verdiklerini düşünen saf öğrenci birliklerini eşgüdümleyorlardı.

"Vaşington Post"un belirttiğine göre, "Amerika tarafından akçelendirilen danışmanlar Miloseviç karşıtı hareketin her alanında önemli bir role sahipti. Anketlerin yürütülmesi, muhalif göstericilerin eğitimi ve hayatî öneme sâhip paralel bir oy sayımının yürütülmesi gibi... Sırbistan'da duvarlara, öğrenciler tarafından baştan başa boyanan Miloseviç karşıtı duvar yazıları için 5000 kutu püskürtme boyanın parasını Amerikan vergi mükellefleri ödedi." (4) Üzerinde **"Gotov Je" (O bitti)** sloganı yazan yaklaşık 2,5 milyon çıkartma bütün Sırbistan'a yapıştırıldı. **"Gotov Je"** devrimin anahtar sloganı hâline geldi. Bu guruba **"direniş"** anlamına gelen **"Otpor"** deniliyordu.

Amerika'nın en saygın gazetesinden gelen bu kayda değer açıklama, Sırbistan'da Miloseviç'i düşürmek için neler çevrildiğini gösterir nitelikteydi. Aslında 1990'ların başında, Amerikan'ın rolü Miloseviç'i desteklemek üzerine kuruluydu. Ancak daha sonra, Amerikan resmi propagandası Miloseviç'i gaddar davranışları nedeniyle Hitler'in mirasçısı olarak şeytanîleştirdi. Bu tamamen tersine dönüş, gizli Vaşington gündemini gösteriyordu.

Otpor'un arkasında Amerikan devleti yer alıyordu ve Belgrat'ta da bunu Sırbistan Büyükelçisi Richard Miles yönlendiriyordu. Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID) fonların dağıtımını ticari yüklenicilerle ve STK olarak bilinen NED, NDI ve IRI aracılığıyla gerçekleştiriyordu. (5)

Dobbs'a göre, IRI, yaklaşık iki düzine Otpor önderine, Budapeşte Hilton Otel'inde düzenlenen şiddetsiz direniş seminerine katılım için para ödedi. Bu seminerde Sırp öğrenciler, grev örgütlemek, simgelerle iletişim kurmak, korkunun üstesinden gelmek, diktatöryel bir rejimi devirmek konularında eğitim aldılar. Bu eğitimcilerin başındaki kişi, Otpor göstericilerini eğiten ve 70.000 kopya şiddetsiz direniş kılavuzu dağıtan Amerikan Ordusu emeklisi, Savunma İstihbarat ajanı Robert Helvey idi. Helvey, Pentagon'un darbelerini **"şiddetsiz direniş"** kisvesi altında gizlemeyi öğrendiği, ihtilâflı Albert Einstein Enstitüsü'nün kurucusu Gene Sharp ile birlikte çalışmıştı. Gene Sharp, Helvey'i, Prusya'nın ünlü askeri stratejistine atıfla **"şiddetsiz hareketin Clauswitz'i"** olarak niteliyordu. (6)

"Otpor!" gençlerinin kullandığı şiddet içermeyen taktikler, insanları arı kovarı (7) gibi birbirine bağlayan savaş taktikleri analizinin modern şebeke teknolojileriyle geliştirilmiş hâlden oluşuyordu. Rand şirketi bunu Cengiz Han'dan öğrenmişti. Özel ajanlar titizlikle seçilmiş liderleri GPS uydu görüntülerini kullanarak, her zaman polisi

ve askeriyei bertaraf eden, kendiliğinden oluşan manevralar gerçekleştirerek, hedefi vurmaya ve protestoları yönetmeye yönlendiriyorlardı. Bu sırada da CNN, dikkatlice ve kolaylıkla konumlandığı yerinden, bu şiddetten uzak **“protestocu”** gençlerin dünya çapındaki görüntülerini yayınlıyordu.

Miloseviç'e karşı gerçekleşen Belgrat darbesinde yeni olan şey, internetin kullanılmasıydı- özellikle cep telefonları ve kısa mesajlaşmanın kullanılmasıyla birlikte “çet” (chat) odalarının, anında mesajlaşmanın ve blog sitelerinin kullanımı söz konusuydu. Bu yüksek teknolojik imkânların kullanımı 1990'ların ortalarında başlamıştı- böylelikle “X Nesil” gençler bir avuç önder tarafından, hızla, arzu edilen isyancı toplu gösterilere bir sokulup bir çıkartılıyorlardı. (8)

2000'deki Belgrat darbesinin ardındaki Amerika'nın eli “*Otpor!*”, Pentagon müsteşarı Donald Rumsfeld döneminin, Amerikan savunma politikalarına damgasını vuran ilk başarılı sivil uygulaması olacaktı.

Küçük gurupları hızla harekete geçirmek için yeni iletişim ağlarına güvenmek, gerçek zamanlı istihbaratla ve iletişimle yönlendirilen, yüksek derecede hareket etme kabiliyetine sahip silâhlı gurupları konuşlandırmak, Rumsfeld'in **“Askerî Meselelerde Devrim”** doktrininin sivil ayağını oluşturuyordu. Anlayışlı bir Amerikan analisti bu süreci şöyle tanımlıyordu:

Şehri saran askerî birlikler bulundukları ortamın anlık video görüntülerini sağlayan “istihbarat kask”larıyla as-kerî kanadı oluşturuyor, cep telefonlarıyla sürekli irtibat hâlinde olan, hedef kilit noktalara kümelenmiş gençlik gurupları da doktrinin sivil ayağını teşkil ediyordu. (9)

Amerika'nın 2003'teki Irak'ı istilâsı Rumsfeld'in askerî doktrinini teşkil ediyorsa, Gürcistan'ın **“Gül Devrimi”**yle ve sonrasında Ukrayna'nın **“Turuncu Devrim”**ini takip eden Sırp darbesi, doktrinin şiddet içermeyen sivil örneğini teşkil ediyordu. Irak ve Afganistan'daki bozgun derinleştikçe, birçok Amerikan stratejisti, **“sivil”** uygulamanın, askerî olandan çok daha etkili bir yol olduğuna iyice ikna oldular.

Rejim değişikliği için, askerî ve sivil modeller arasındaki benzerlik tesadüfi bir benzerlik değildi. RAND eski stratejisti ve 1974'ten bu yana Pentagon'un vergiden sorumlu dairesinin münzevi başkanı Andrew Marshal, bu iki modelin gelişimini Pentagon'daki ofisinden idare etmişti. Amerikan hükümeti Madison Avenue* kurnaz pazarlama tekniklerinin ve özgün protesto hareketlerinin dikkatli bir değerlendirmesiyle birlikte, karşısına çıkan herhangi bir muhalefeti, **“demokratik”** bir biçimde alt etmenin tekniklerini mükemmelleştirdi. Bunu yaparken söz konusu darbelerin kendiliğinden ortaya çıkan özgürlük hareketleriyle gerçekleştiğine bütün dünyayı ikna etti. Bu, tehlikeli derecede etkili bir silâhtı.

Sırp Otpor! Devrimi tamamen Amerikan Hükümeti tarafından örtülü bir biçimde, seçme STK'lar vasıtasıyla oluşturulmuş, yönlendirilmiş ve finanse edilmiştir. Bu, tekniklerin modern bir biçimde mükemmelleşmesinin en güzel örneğidir; Jonathan Mowat'a göre, bu teknikler Pentagon'da ve özellikle Santa Monica, California RAND Şirketi gibi düşünce kuruluşlarında yıllarca çalışılmıştır.

iletisim@PolitikaDergisi.com

1 John Arquilla ve David Ronfeld, *Toplaşma ve Çatışma'nın Geleceği*, Santa Monica, C., RAND/Ulusal Savunma Araştırmaları Enstitüsü, 2000, www.rand.org/pubs/docu-

[mentedbriefings/2005/RAND_DB311.pdf](https://www.rand.org/pubs/docu-mentedbriefings/2005/RAND_DB311.pdf) [2].

2 Michael Dobbs, *ABD Önerisi alan Miloseviç Karşılığı Siyasi Danışmanlar Yugoslav Muhalefetine Otoriter Lideri İndirmesine Yardımcı Oldu*, Washington Post, Aralık 11, 2000.

3 ae (aynı eser)

4 ae

5 ae

6 ae

7 Jonathan Mowat, *Gizli Darbe: Vaşington'un Yeni Dünya Düzeni 'Demokratikleştirme' Şablonu*, Şubat 9, 2005, <http://globalresearch.ca/articles/MoW502A.html> [3]. Yazar Emery, RAND ve diğerlerinin Avrasya'da ABD önderliğinde darbe için Renkli Devrim modelinin yaratılmasında oynadıkları rol hakkındaki çığır açıcı araştırmasından ötürü Mowat'a minnetardır.

8 ae

9 ae

* (New York kentinde sokak ajansının fotoğrafı çekildi.)

İngilizce'den çeviren: Levent KARTAL

Hayır

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [4]
- [Eko-Politik](#) [5]

Kaynak URL (16/05/2024 - 11:06 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/rusyaya-karsi-renkli-devrimler-ve-sivil-darbeler-1-washington>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/f-william-engdahl>

[2] http://www.rand.org/pubs/docu-mentedbriefings/2005/RAND_DB311.pdf

[3] <http://globalresearch.ca/articles/MoW502A.html>

[4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>

[5] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/eko-politik>